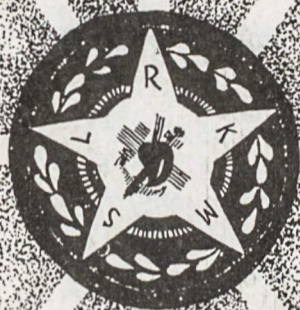

MOTERŲ DIRVA

Liepa (July), 1943

No. 7.

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

*A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas*

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIZIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė — ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.

I vice pirmininkė — JADVIGA ČEPU-
LIENĖ, 5526 So. Wolcott St., Chicago,
Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PALU-
BINSKIENĖ, 1619 So. 50th Ct., Cicero,
Illinois.

Raštininkė — MARIJONA VAIČIUNIE-
NĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Išdavininkė — ELENA STATKIENĖ, 4559
So. Paulina St., Chicago, Illinois.

IŽDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont Ave.,
Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTĖJA

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St.,
Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JO-
KUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven,
Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠ-
TIENĖ, 4318 So. Maplewood St., Chicago,
Illinois.

Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst. — LIUDVIKA VENČIENĖ,
290 Lawrence, St., Lawrence, Mass.

Mich. valst. direktorė VALERIJA STA-
PULIONIENĖ, 16870 Stoppel Av., Detroit,
Mich.

New York ir New Jersey valst. —
STASĖ SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Av.,
Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. direktorė ONA STAPULIO-
NIENĖ, 1218 Castleton Rd., Cleveland
Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHE-
VIETS, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAI-
TIENĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Wor-
cester, Mass. K. SRIUBIENĖ, 1315 So.
50th Ave., Cicero, Ill. J. SALASEVIČIE-
NĖ, 1830 Haldane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New
Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chi-
cago, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBA

K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave.,
Cicero, Illinois.

S. SUBATIENĖ, 12708 — 88th Ave.,
Richmond Hills, N. Y.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH PETERS, 2222 W. 23rd
Pl., Chicago, Illinois.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

Karas ir Motinos

MŪSŲ jaunieji vyrai kovoja, kenčia žaizdas ir aukoja savo gyvybę už šios šalies laisvę, už geresnį gyvenimą, už šalies gerovę. Mes suprantame jų pasiaukojimą, įvertiname jų pasišventimą už šalies gerovę, bet kartais klaidingai suprantame patriotizmą ir krašto ateities gerovę. Nereikia užmiršti, kad tikriausias ir reikalingiausias patriotizmas yra geras ir sąžiningas vaikų išauklėjimas.

Kad karą laimėti reikalinga visiems, vyrams ir moterims, visokeriopu būdu prisidėti. Tačiau reikia neapleisti pagrindinių patriotizmo dalykų, būtent, vaikų auklėjimo. Apgailėtinas yra dalykas, kad motinos, palikę savo jaunamečius vaikus, eina į fabrikus dirbti. Čia neturiu mintyje tų, kurios nelaimės ar vargo priverstos ieškoti pragyvenimui uždarbio, bet tas, kurios dėl isteriško patriotizmo, ar noro praturtėti, dieną ar naktį palieka namus. Motinos turi atsiminti, kad jos geriausia parodo patriotizmą tinkamai auklėdamos vaikus. Jie bus šalies vadai, gerovės tvarkytojai. Motinos negali atlikti tos patriotiškos pareigos, jeigu vaikai diena iš dienos paliekami vieni; jie eina ir daro kas jiems patinka, tėvai nemato ir nežino kur jie eina, su kuo draugauja, ką daro. Palikti be motinos priežiūros vaikai eina miesto gatvėmis ir pasiduoda visokioms pagundoms. Ir šieandie jau matome, kad miestų viršininkai, policija didžiai susirūpino jaunamečių ištvirkimo skaičiumi. O reikia pripažinti, kad vaikų, berniukų ir

mergaičių ištvirkimo kaltė yra namai. Motinos turi žinoti, kad, nežiūrint didelio patriotizmo jausmo, joms nedera eiti į dirbtuves, jei jaunamečiai vaikai paliekami namuose. Jų pirmutinė ir svarbiausioji patriotiška pareiga yra gerai išauklėti vaikus.

Veltui mūsų jaunieji vyrai kovos ir guldys savo gyvybes, jei naminis frontas, šeimos bus iširusios. Apsileidimas vaikų auklėjime yra didžiausia visos tautos nelaimė. Kokie bus ateities piliečiai, jei dabar kalėjimai nebeišgali sutalpinti jaunamečių nusikaltėlių? Ar mūsų jaunieji vyrai kovoja už tokią ateitį?

Kaip svarbus dalykas yra vaikų auklėjimas parodo tas, kad Australija, kuri yra pačiame karo pavojuje, išleido įstatymą draudžiantį motinoms, kurios turi jaunamečius vaikus, eiti į fabrikus dirbti. Patriotizmas reikalauja jų būti namuose ir prižiūrėti, kad vaikai nepasiduotų ištvirkimui. Didžiausioji mūsų šalies nelaimė yra nesaugojimas tautos pagrindo — šeimos. Yra užtektinai moterų ir merginų, kurių namai nereikalauja, užimti kareivių vietas, fabrikuose. Yra užtektinai vyrų, kurie slankioja miesto gatvėmis dieną iš dienos, kurie galėtų dirbti. Vyriausybė juos tepriverčia dirbti, o motinas palikti namuose.

Kas iš uždirbtų pinigų, jei vaikai nueis ištvirkimo keliu? Ar motinos turės džiaugsmą uždarbiu, jei vaikai bus užrakinti kalėjime? Ar tauta bus laimingesnė jaunamečių nusikaltimais? Motinų pareiga — namuose. **Kun. S. K.**

Užgeso Lietuvai švietęs...

**A. a. Vyskupas Justinas
Staugaitis**

Telšių vyskupas, Klai-
pėdos prelatas.

Gimė 1866 metų Lapkričio 14 d., Tupikų kaime, Šakių apskr. Mokėsi Mariampolės gimnazijoje ir Seinų seminarijoje. 1890 metais pašvęstas kunigu dirbo įvairiose parapijose. Apie 10 metų išgyveno Varšuvoje, kur apie penkerius metus buvo realinės mokyklos kapelionu. 1905 metais grįžęs į Lietuvą beveik metus gyveno Mariampolėje, paskui pustrėčių metų buvo klebonu naujoje Lekečių (Šakių apskr.) parapijoje. Pakviestas į Seinus apie keturis metus

redagavo "Vadovą," žurnalą, skirtą kunigams. 1917 metais buvo paskirtas Pakuonio klebonu, kur praleido baisiausius karo momentus. Vėliau perkeltas į Aukštąją Panemunę, kur ėjo klebono ir Garliavos dekanato pareigas. 1922 metais pakeltas Seinų Kapitulos kanauninku. 1924 metais suteiktas jam Šv. Tėvo prelato vardas. 1926 metais Šv. Tėvui įsteigus Lietuvos Bažnytinę Provinciją, pakeltas į vyskupus ir paskirtas Telšių vyskupijon. (Tąsa ant pusl. 5)

Moteris ir šeima

MOTERIS seniausiais laikais sukūrė šeimos židinį ir ar tik ne pirmoji sudarė šeimos ūkį. Ji davė pradžią namų pramonei, žemdirbystei, gyvulininkystei, paukštininkystei ir kitom ūkio šakom. Iš atskirų šeimų ir smulkių šeimos ūkių susidarė stambios šeimos, arba giminės su stambiais genčių ūkiais,—o šie netrukus sudarė kiltis ir pagaliau valstybes. Tokiu būdu galima sakyti kad moterys bendrai yra padėjusios tautoms ir valstybėms pamatą. Lietuvos moterys taip pat turėjo duoti pradžią mūsų tautai ir išugdyti iki valstybės. Mūsų moterys, padėjusios

Mirė šių metų Birželio 8 dieną. išauginti lietuvių tautą, ją saugojo ir gynė visais laikais. Jos rūpinosi, kad lietuvių tauta būtų švari, originali, savarankiška ir nepriklausoma. Jei pažvelgsime į mūsų tautos lietuvišką savitumą, pamatysime, kad tą savitumą daugiausia išlaikė lietuviškos moterys—močiutės. Moterys, motinos pirmiausia mokino vaikus lietuviškai kalbėti; jos nešiodamos mus ant rankų išmokė gimtosios kalbos,—to svarbiausiojo tautos požymio. Moterys saugojo lietuviškus papročius ir perdavinėjo būsinčioms kartoms. Kur ir mes šiandien tuom džiaugiamės ir didžiuojamės, kad esam lietuviai. Tik ačiu mus sengalvelėm motinom už jų nenuilstantį darbą. Jos pirmos įdiegė mums augantiems kilnius ir dorus nuostatus ir įkvėpė tėvynės meilę, savo krašto meilę.

Užgeso Lietuvai švietęs...

(Pabaiga nuo pusl. 4)

Velionis yra labai daug nusipelnęs Lietuvai ir lietuviams. Dar seminarijoje būdamas rašė į užsienyje einančius lietuvių laikraščius. Spaudą atgavus rašė į visus katalikiškus laikraščius. Redaguodamas "Vadovą" pats didesnę jo pusę prirašydavo, kartais padėdamas savo pavardę, kartais slapvardžiais: Meškus, Panenupis, kun. J. M-s ir kt. Atskiromis knygomis išleido "Bažnyčios Istorija," "Jaunimo Idealas," "Argi čia kalta Katalikų Bažnyčia" ir kt.

1917 metais dalyvavo Vilniaus Konferencijoje ir buvo išrinktas Lietuvos Valstybės Tarybos nariu. Bemaž visą Tarybos laiką buvo jos vicepirmininku. Steigiamajam ir kituose seimuose velionis atstovavo krikščioniškąjį bloką. Būdamas Taryboje ir Seime keliais atvejais buvo deleguojamas į užsienį Lietuvos politikos reikalais.

Jei paimsime mūsų senąjį liaudies meną, tai ir čia pamatysim, kad jį išugdė ir išaugino jo daugiausia moterys. Mūsų močiutės nemokytos audėjos, nusižiūrėjusios į tulpę, dobilą, ažuolą, eglę, saulutę, žvaigždeles—jų paveikslus, savaip suderintus, išdėstė savo žiurstuose, drobulėse, juostuose. Vargšės lietuviškos nemokytos audėjos tuose savo raštuose parodė didelį galvotumą ir matematinius gabumus, kuriais šiandien reikia tik stebėtis. Nemažai jais domisi ir svetimtaučiai! Tik gaila, kad jie kas kart pradeda mažėti—dilti, o pagaminti nėra kam. Jei paimsime tautinius rūbus ir čia pamatysim kad jos juos išlaikė iki mūsų laikų, kuriuos mes dabar taip branginam. Taigi į tautinį meną senovės moterys yra įdėjusios didžiausią duoklę ir mums palikusios vertingiausias kul-

tūrinius turtus. Tik gaila, kad šian-
dieninės išeivių kartos tą viską ne-
brangina, ar nemoka įvertinti. Se-
niaus taip nebuvo. Lietuvos istori-
kas Simanas Daukantas apie senovę
štai ką sako:—Moterys, nors grakš-
čios, dailios ir garbingos šeimos na-
rės gabios audėjos buvo, vienok vy-
rams išėjus į karą nesigėdindavo
darbo. Arė, šieną piovė ir visus dar-
bus dirbo. Jos greta su vyrais savu
tautiškumu lenktyniavo su kaimyni-
nėmis tautomis, su lenkais, rusais ir
vokiečiais. Ir juos nugalėdavo savo
lietuvišku darbštumu.

Dabar pažiūrėkim toliau, kai dau-
gelis mūsų dvarų miestų, kunigaikš-
čių rūmų ir net klebonijų pasidavė
kitataučiams, nutautėjo ir tapo jų
verga, mūsų garbingos kaimo lie-
tuvės moterys-motinos nepasidavė ir
išlaikė gražią lietuvišką kalbą po
savu šiaudiniu stogu. Jei šiandien
mes išeiviai džiaugiamės lietuvyse,
tai turim tarti didelį ačiū Lietuvos
motinoms, kad jos mokė išauklėti
jaunąją kartą kuri ją apgynė nuo
ištautėjimo ir priešų. Nors Lietuva
šiandien tironų okupantų nutrypta,
mūsų tėvai, giminės kalėjimuos pū-
domi-žudomi, nenusiminkim, nes jos
sūnūs gerai šį dalyką supranta, ir
atėjus valandai mokės ją ir jos bran-
gų šeimos palikimą apginti. Neju-
čiomis kyla klausimas, kas mums
lieka daryti išeivijoje? Ypač, mote-
rims—motinoms. Juk laukų neturim,
arti ar šieno piauti nereikia. Laiko,
kur kas daugiau turime, kitokiais
darbais neužimtos, vien tik namų ži-
diniu. Tad ir duokime tikros lietuviš-
kos meilės šilumos mūs šeimoms!
Juk, moterų-motinų šeimos yra jų
globoje ir iš jų niekas neveržia lie-
tuviško išauklėjimo! Kodėl jį nepa-
daryti lietuviškesnį, gražesnį, links-
mesnį ir doresnį. Juk, motinos akis,

M. S. kp. raštininkėms

Konstitucija ir Seimo nutarimai
reikalauja, kad Moterų Sąjungos
kuopų valdybos prisiųstų kasmet
dvasios vadui narių velykinės išpa-
žinties paliūdymus. Nėra reikalo su-
rašyti visų narių vardus, užtenka
pranešti, kad visos narės atliko savo
tikėjimo pareigas. Tik narių, kurios
neatlieka velykinės išpažinties, var-
dus reikia surašyti ir pasiųsti Centro
dvasios vadui. Prašau visų M. S.
kuopų raštininkių reikalaujamus pa-
liūdymus prisiųsti iki Rugpiūčio mė-
nesio.

Kun. S. Kneizis,

M.S. Centro dvasios vadas.

ir širdis yra galybė!—Ji mato, su-
pranta, jaučia, myli, kenčia ir reikale
užjaučia. Moterys-motinos, pamėgin-
kite įkvėpti į jūsų jaunosios lietuviš-
kos kartos širdis nors dalelę viršmi-
nėtų dalykų, o būsime tikri, kad mūs
lietuviška šeima nežūs išeivijoje. T.

Nei mokyklos, nei geros draugi-
jos, nei geros knygos nepadarys to,
ką gali padaryti tėvai, ypatingai ge-
ra motina. Nuo pat pirmosios vai-
ko dienos jo kūnas ir siela randasi
motinos rankose. Jei ji nesugeba už-
gniauzti bloguosius vaiko palinki-
mus, įdiegti ir išauklėti jo sieloje
dorybes, išmokyti mylėti ir gerbti
savo tėvus, kas paskui galės tai pa-
daryti. —Ustienė.

Šis giliausias, švenčiausias ir
tvirčiausias moters — motinos jaus-
mas, kur visa nukenčia, visa pake-
lia, vieno telaukia iš savo sūnelių
ir dukrelių — ją atjausti ir sup-
rasti.

Pavasario Duktė

Antroji Lituanica.

Lygiai prieš 10 metų (Liepos mėn.) Darius-Girėnas pirmąją Lituanica nugalėjo Atlantą. Jie žuvo Vokietijoje—stipraus pagrindo yra manyti—nazių buvo pašauti. Liepos 3 d. Chicagoj pakrikštyta nauja Lituanica —tai U. S. bomberis, kurį nupirko Chicago lietuviai. Šventina kun. A. Linkus asistuojant Darius-Girėnas Amerikos Legiono postui.

MOTUŠEI

GEROJI, nepamainoma mano motušė,
 užsupus, užliūliavus ašarom ir bučiniiais!
 Kur pakrašty dangaus baltieji debesys sugulę
 pasiuntinys balandis šianakt nusileis
 ir užburkuos, kad sūnaus laiškas šitas
 šventu džiaugsmu ir ašarom rašytas.
 Žegnodama Tu išlydėjai iš namučių,
 kaip paukšteliu, kur buvo mums taip šilta, gera.
 Kelius nors tūkstančiais užtvėrtų kliučių,—
 mes einame, mes skubam į užburtą dvarą,
 į rūmus, kur mums pasakas sakei vis,
 kur savo laimę randa vargdamas keleivis....
 O ar visi prieisim užėigą tą ramią?
 Gal krisim varguose, kaip žolės pradalgy....
 Bet, motin, Tavo akys saugo visą žemę.
 Tava širdis duzgena kiekvienoj širdy!
 Tai ne gegutės, ne balandžiai taip plezdena,
 ne jie į užmirštą sodytą nun sukris,—
 tai sūnūs, dukterys motušę savo seną
 pralinksmins meilės sklidinomis širdimis....
 Geroji, nepamainoma, o motinyte,
 budėki su mumis lig pabaigos dienų mus.
 O mes, nors kliučių tūkstančiai kliudyti,
 tikiu, surasim Tavo pasakų tuos rūmus,
 surasim!—ir brangi mūsų Tėvynė
 dainuos, pavasarių vainikais apsipynus!—

Kazys Inčiūra.

SKAITLINGA ŠEIMA

VIENUOLIUI gera ir girtina
 neturėti pinigų, bet nelaimė
 bankui, kurio iždas tuščias. Kaip
 banko uždavinys yra verstis pinigais,
 taip šeimos darbas yra padaryti, kad
 žmonių giminėje būtų ir geros jau-
 nuomenės. Sensta tauta ir silpnėja
 valstybė, kurioj šeimose maža vaikų.
 Kaikurios gyvulių rūšys jau visai iš-
 nyko, kitos baigia nykti dėl jaunųjų
 prieauglio sumažėjimo. Nėra naudos
 iš gražiausių patriotinių žodžių ir
 kalbų jei vedusieji, ar ištekęjusios

nepriaugina tėvynei keliariopos jau-
 nųjų kartos.

Nusiskundžiama auklėjimo sunku-
 mu ir drauge užmirštama, kad sun-
 kiausia yra išauklėti vienturčius.
 Skaitlingoje šeimoje, tiesa, tenka
 daug dirbti tėvui su motina ir vai-
 kams pakentėti neprieteklius, visai
 apseiti be prabangų. Bet tas darbas
 ir neprieteklius ištiesia ir išlygina
 visų sielas. Žmogaus gyvenimas yra
 gamtos dalis. Toje pačioje gamtoje
 tie patys dėsniai, kartais, gana pla-

čiai veikia, apimdami ir žmones ir medžius. Kur vienas medis auga, jis būna kumpas ir kreivas į visas puses; jo šakos netvarkingos. Girioje medžiai auga greta kits kito ir užauga aukšti, tiesūs, naudingi.

Skaitlingose šeimose dažnai pasi- taiko nepaprastai gabių žmonių. Garsusis amerikietis Benjaminas Franklin turėjo septynioliką brolių ir seserų. Skaitlingoje šeimoje augo Napoleonas Bonaparte. Tiesa, būva tautų, kurios pasižymi skaitlingomis šeimomis ir gabumų stoka, bet tos tautos taip gi garsios savo girtybėmis. Šale girtybės dar yra viena priežastis naikinanti gabumus, tai vaikų maitinimas aguonomis. Iš aguonų sėklų daro opijų, kuriuomi

nuodija savo gabumus ir jėgas, kai kurios nelaimingos tautos.

Dievo palaima ir žmonių pagarba toms moterims, kurios nesibijo tapti motinomis. Išdykėlės, raškančios moterystės darže malonumus ir vengiančios motinystės naštos, dažnai nusideda gamtai, nepajusdamos, nei neatsimindamos, kad gudravimas priešingas gamtos tikslams, gamina betvarkę gamtoje, o ta betvarkė pasireiškia pačių gudruolių ligomis, kurių skausmai daug didesni už vaikų gimdymo sopulius. Kristaus mokslu gyvenančioji moteris džiaugiasi skaitlingais vaikais ir didis yra jos vardas šiame pasaulyje, dar didesnė jos laimė amžinybėje.

Vyskupas Petras Bučys, MIC. (L.)

KAS AŠ ESU?

Aš esu paslėpta laimė. Aš esu kelias į taiką, jėgą ir gerovę. Aš atpalaiduosiu tave nuo baimės ir rūpesčių. Aš esu turtingųjų ir vargšų draugas. Aš esu sveikas žmogaus protas visose gyvenimo padėtyse ir aplinkybėse. Aš esu stiprus jaunystės vokštas ir senatvės pamatas. Aš teikiu viltį, pasitikėjimą, užtikrinimą ateities gyvenimui. Aš esu geriausia apsauga nuo neturto ir nelaimių. Prieš mane išnyksta beturčių namų šešėliai. Aš kiekveinam žmogui padedu būti sveikam, darbingam ir laimingam. Aš sunaikinu blogų laikų baimę. Aš atitolinu blogus laikus. Aš į žmonių širdį įlieju vilties ir uždegų jų akyse žiburį, kuris šiaip nedegtų. Aš suteikiu progos žmonėms pasilsėti, gerai praleisti atostogas, keliauti, nueiti, reikalui esant, pasigorą gydytoją. Aš įgalinu juos naudotis gražiąja gamta. Aš reiškiu geresnę išauklėtiną jų vaikams, ge-

resnes mokyklas, geresnius drabužius, geresnę aplinkumą, geresnę ateities užtikrinimą. Aš tūkstančius žmonių apsaugau nuo kalėjimų, neleidžiu jiems pasidaryti vagiliais ir nusikaltėliais. Aš esu kiekvieno kliento geriausia rekomendacija. Kiekvienas darbdavys žino, kad jam reikia žmogaus, kuris būtų protingas, darbingas ir taikingas. Aš esu ženklas charakterio, savitvarkos ir vėlios. Aš esu priešas skolų, kurios ne vieną namų židinį išardė, kuris periskiria vyrus su moterimis, sugriauna jų laimę ir sielos ramybę.

Daugelis šeimynų yra neturtingos ir be namų židinio, turi pernešti visokius sunkumus, ne pasitenkinimus, nes vyras ir tėvas nepasikvietė manęs į pagalbą. Daugelis susibankrutavusių žmonių šiandien susideda iš tokių, kurie manęs visiškai nepažino, neapkentė ir laikė savo gyvenimo priešu.

Aš esu geriausias moters draugas. Mano dėka ji taps geresnė šeimininkė, geresnė žmona, geresnė motina ir geresnė pilietė. Aš padėsiu jai būti savarankiškai, daugiau pasitikėti pačiai savimi ir suvesti galus su galais.

Kiek tu uždirbi, daug ar mažai,

rankomis ar protu, neturėsi pasisekimo, jeigu nepasirinksi manęs už bendradarbį. Aš esu kiekvieno pasisekimo pradžia.

Aš esu mokėjimas išmintingai tvarkyti ekonominius reikalus.

O. S. Marden.

PEARL S. BUCK

“GERIAU turėti mažą talentą, bet didelę širdį” — išsitarė Pearl S. Buck. Šis jos gyvenimo dėsniš iškėlė ją aukščiau visų talentingųjų, pastatė pasaulio dėmesio centre ir apvainikavo Nobelio laurais.

Jos gimtinė Amerika, o tėvynė — Kinija. Ši “baltoji kinietė” buvo protestantų kunigo Sydenstrickerio duktė, gimusi 1892 metais Hillsborne, Vakarų Virginijoje. Vykdamas misijų reikalais į Kiniją, pastorius gabenosi drauge visą šeimą ir savo vos keturių mėnesių dukrelę Pearl. Taip ir prabėgo Pearl jaunystė Činkiangio mieste, prie mėlynojo Jangcekiango.

Auklė ją daug anksčiau išmokė kiniškai, negu motina angliškai. Auklės pasakos, padavimai ir istorijos mažajai Pearl turėjo lemiamos reikšmės kūrybiniam ateities gyvenimui. Būdama penkiolikos metų, jinai jau pasirodo dienraščio “The Shanghai Mercury” vaikų skyriaus skiltyse, pasirašydama Novice slapyvardžiu. Po dviejų metų ją tėvai siunčia Amerikon mokytis ir studijuoti, iš kur tik po kelių metų grįžta į pasiilgtąją Kiniją ir išteka už jauno amerikiečio Buck.

Ši jos moterystė nebuvo laiminga. Neužilgo po vedybų ji persiskiria su

vyru ir 1931 metais išteka už vieno knygų leidėjo New Yorke.

Būdama Kinijoje, ji taip suartėja su čia būviais, kad “moterys kalbėjo su manim, kaip moterys su moterimi, kaip draugės su drauge.” Ilgą laiką ji dėstė Nankino universitete, kur turėjo progos stebėti tautą budimo ir revoliucijos stadijoje. Čia ji už galias ir išsamias studijas gauna daktaro laipsnį.

Šalia mokslinių veikalų ji neapsileido ir mūzos tarnyboje. Jos pirmojo romano rankraštis, užpuolus Nankiną komunistams, žuvo gaisro liepsnose. Sekantis veikalas “Rytų Vėjas—Vakarų Vėjas” jau atkreipė daugelio kritikų akis. Vaizduodama atgyjančios Kinijos judėjimą prieš senąsias tradicijas ir žalingus prietarus, ji išleidžia “Jaunąją Revoliucionierių.”

Stambiausias jos veikalas trilogija — “Geroji Žemė,” “Sūnūs” ir “Padalinti namai”—apima visą Kinijos gyvenimą su jos siekiais ir kovomis, buvo vainikuotas Nobelio premija. Dar tektų pažymėt smulkesni veikalai, kaip “Motina,” “Tolima šalis,” “Kovojuantis Angelas” ir kiti, kurie savo menine verte daug kur prašoka ir “Gerąją Žemę.”

Pearl S. Buck veikalai savo turi-

niu apima tik mažutę dalį tos milijoninės Kinijos, tačiau vaizdais ir žmonių darbais prabyta visa Kinija. Ji mokėjo pagauti kiniečio charakterio bruožus, mokėjo fabuloj įpinti jų papročius, persunkti savo veikalus vietas ir laiko dvasia.

Kas iki jos pažinojo Kiniją? Ar ten vyksta toks pat gyvenimas, kaip pas mus? Už ką žmonės aukojasi? Visiems tai buvo *terra incognita*.

Į visa tai atsakyti reikėjo milžiniškos ir genialios plunksnos. Ją turėjo Pearl Buck. Sakoma, kad jos vienas romanas daugiau pasako apie Kiniją, negu šimtas mokslinių veikalų. Ji mokėjo sujungti draugėn kinų tautos dvasią, kasdieninį gyvenimą ir praeitį su idealais, dėl kurių tiek kraujo ir aukų jauni kiniečiai ten paklojo. Ji nuostabiai vaizduoja kovas, nors patį militarizmą laiko vien tik plataus masto banditizmu.

“Jos veikalai tai paprastas, teisingas pasakojimas apie kraštą ir žmones, kurie beskaitant pasidaro savi ir artimi, su jais išgyvendamas jų gyvenimą ir vargą, pamiršti, kad jie kažkur toli, kitame žemės gale. Tikras menas turi galios suuniversalinti visus gyvenimo įvykius bei reiškinius ir padaryti juos bendru žmonijos lobiu,”—sako K. Boruta “Gerosios Žemės” vertimo įžangoje. Tai rašytoja talentas. Tačiau virš viso to—širdis. Kas minėtų tuos didžiuosius šalia mokyklos vadovėlio ar tų nuobodžių matematikos formulių, jei jie būtų tik genijai, tik talentingieji? Niekas. Kas kartos vardus tų, kurie širdimi sujungė visas pasaulio širdis ir kurie talentą palenkė pačiai širdžiai? Visi!

Ši moteris pasisako už tuos, kurie gyvenime nesilenkia jėgos stabui, kuriems smurtas ir sumedėjimas yra svetimas. Ji pirmoji sulaužė tą kietą

medžio masę, kuri turi surakinusi XX-jo amžiaus žmogų ir atvėrė jam naujus horizontus. Ji ne medinėmis akimis žvelgė į žemę ir žmogų. Žvelgti į pasaulį taip, kad kiekvienam žolės laiskely ir granitinėse kalnų viršūnėse įžiūrėtum Aukščiausiojo pėdsakus, žiūrėti į kiekvieną žmogų ir jo veide išskaityti Didžiosios Meilės apraiškas—štai tikrasis gyvenymo požiūris! Tokiam žvilgsniui pagarbiai nusilenks talentas ir bejėgiai nusvirs pakilęs keršto kumštis. Tai širdis. Ir tik ji, didi širdis, daro žmones didžiais, juos vainikuoja ne vien Nobelio laurais, bet ir amžinybės aureole.

Radasta

Meilės nei vanduo neužgesins, nei tvanas nepaskandins.—**Rerrick.**

Kuri moteris anksti nesikelia, toji neatlieka visų dienos darbų.

Kuri šeima laiminga savo vaikais, tokiai dažniausiai visi pavydi.

Kuri moteris baltina žmogų iš priekio, nusigrįžus jį juodina iš užpakalio.

Šio pasaulio žmonėms paprastai virsta džiaugsmas į kančią, o Dievo vaikams — kančia į džiaugsmą. —**Richard Oetli.**

E. Shoyen.

BALTOJI VERGĖ

R o m a n a s

Pasauly randasi ir tokių bauginančių dalykų, kaip prekyva moterimis, vaikais ir vergais. Prekybos tikslai įvairūs.

Savo skaitytojoms norime nors menką tų baisenybių vaizdą ir šiuo N. pradedant spausdinsime Švedijos moters parašytą romaną "Baltoji Vergė."

Redakcija.

Pūtė žiaurus šiaurės vėjas. Sniegas krisdamas tankiais pluoštais užkloja miestą baltomis samanomis. Keleiviai, aukštai pasistatę apikakles, purtėsi nuo šalčio ir skubinosi greičiau patekti namosna. Kobenhovio pakrašty, mažame daugaukščio namo bute, buvo šilta ir jauku.

—Tėte, pažvelg gi!—prakalbo jauna mergaitė, sėdinti ant sūpuoklės prie degančios krosnies, su laikraščiu rankose, štai čia yra šis-tas dėl manęs.

Ir ji perskaitė: "Belgijoje gyvenanti šeima ieško savo dukterims draugės, jaunos mergaitės, kalbančios anglų ir vokiečių kalba. Šalia kalbų žinojimo, reikalinga maloni išvaizda ir malonus apsiėjimas. Darbo maža, atlyginimas geras. Su pasiūlymais prašo kreiptis į viešbutį "Paryžius," kasdien nuo 10—12 val. ryto."

—Kaip man norėtųsi ši vieta gauti,—sakė Alma, rodydama tėvui laikraščio skelbimą.

—Turi tiesą, mano vaikeli!—prašneko metęs žvilgsnį laikraštį, kapitonas Brang.—Vieta tikrai gera. Maža darbo ir ganėtinai atlygini-

mas. Paprastai būna priešingai. Ir dar praleisti laiką su jaunomis mergaitėmis—trūsas nedidelis. Ir kadan gi tu visuomet kalbų moksle atsižymėjai didžiais gabumais, aš nemačiau priežasties, kodėl tau šioji vieta negauti.

—Ir be to dar gyventi svetimtaučių šeimoj, žodžiu tai apie ką aš visuomet svajoju.

Kambarin įėjo Almos motina, keturiasdešimties metų moteriškė su išbalusiu šviesios blondinos veidu, auksinėmis kasomis ir puikiomis ryškiai mėlynomis akimis.

Vyras nurodė jai skelbimą, pridėdamas, kad tai iš tikrųjų labai turtingi žmonės apsistoję tokiame brangiame viešbuty, kaip "Paryžius."

M-me Brang buvo toli ne tokiam susijaudinime.

—Rytoj rytą ten vykstu,—sušuko Alma džiugingame ūpe.

—Brangus vaikeli, dėlko tu taip skubini mus apleisti? Tu juk visuomet pareikšdavai norą gauti pamokas čia, mieste.

—Žinoma. Aš išskaičiavau vietoj mokyklos mokytoja arba atskiromis pamokomis. Bet juk tu žinai, kaip šios vietos apmokamos. Metams du šimtu kronų—beveik badas!

Taip, — tarė kapitonas, — užsieny mokslas ir apkainuojamas ir apmokamas geriau, negu pas mus.

—Sesuo Sofija Bartoldi apsiėmė vienoj Austrijos šeimynoj aukle už tūkstantį kronų. Gaudama aš tokią vietą sukaupčiau visas savo galimybes.

—Aš gi pasiūlyčiau palikti tave

NUN ENTERED RELIGION AT 61

Enjoying a family reunion in New Orleans, with some of her nine living children, two of them nuns, Mother Theresa, 73, of the Missionary Servants of Christ the Master and St. Anthony is pictured with her daughters, Sister Teresita and Sister de Lourdes, both members of the School Sisters of Notre Dame. Mother Theresa, who entered religion at 61, is stationed at the motherhouse at Cementville, Tex. New Orleans States photo. (N.C.W.C.)

namie,—sakė m-me Bang,—tavo seselės dar taip mažos ir pačios dar naudojasi tavo pagalba.

—Būtų kvailybė palikt Almą leisti geriausius metus tam, kad trūsti čia, mieste, sau be jokios naudos. Dėlko gi baigė mokytojų seminariją?! Tokiais savymeiliais mes neprivalome būti link savo kūdikio.

—Aš niekuomet nerandu ramybės manydama, jog mano duktė gyvena kur tai toli. Jauna mergaitė patenka tiekai namų pavojingumų.

—Tuštybė. Kas nori išmokyti plaukti, privalo turėti ir vyriškumo pulti vandenin. Galop, kam gi esti paštas ir gelžkeliai?! Ji rašys ir jei nepatiks,—grįž namo.

Kitą rytą Alma, tėvui (atleistam jūros kapitoniui) lydinti, sulig skelbimo nuvyko viešbutin "Paryžius." Prie durų 13 Nr. užimto sveikintautės m-me d'Auril, buvo jos tarnas, didžiulio ūgio negras, raudonam prišakiny ir juodam švarke. Paėmęs kapitono kortelę, jis nuvyko pranešti savo ponui. Išleidęs iš kambario dvi jaunas mergaites, Almą ir kapitoną Bang jis nuvedė puikion svetainėn, kur juos pasitiko garbingoji žilais plaukais ponija, juodo atlaso rūbuose brangiais siūviniais ir brangiais brilijantais ant rankų ir ausyse.

Negalima sakyti, jog m-me d'Auril savo smailia paraudusia nosimi,

mikliomis žalsvomis akimis ir plonomis papuoštomis lūpomis padarė Almai gerą įspūdį. Tik svetainės šeimininkė buvo taip maloni, taip meiliai šypsojos laike pasikalbėjimo, kad pirmasis įspūdis greit išsilygino.

M-me d'Avril pranešė, kad ji čionai tik pakeliui iš Petrogrado ir kad jos sesuo Grovienė d'Eyną, gyvenanti Briusely, prašė jai patarnauti, atvežti josios vaikams auklę iš čia būtent, dėlto, kad Skandinavijos mokytojos pagarsėjusios savo tinkamu pasiruošimu ir sąžiningumu.

—Taigi jūs tą vietą norėtumėt gauti?—kreipiasi į Alma.

—Taip!—atsakė Alma,—aš nesenai išlaikiau egzaminus iš vokiečių, francūzų ir anglų kalbų. Štai mano atestatai.

—Tai atskiras dalykas, — sakė m-me d'Avril,—kai daugiau keliausite, priprasite iš pirmo žvilgsnio pažinti žmones. Ir jūs man labai patikote. Kiek jums metų?

—Aštuoniolika.

—Jūsų tėvai dar gyvi?

—Taip, štai mano tėvas, kapitonas Bang.

—Jūs leidžiate savo dukrelei palikti tėvynę, kapitone?

—Taip, mes tam spiriami, — prašneko kapitonas,—aš dar turiu penkis vaikus, kuriuos reikia auklėti, o galimybės labai apribotos.

Čia kapitonas keleta žodžių supažindino ją su savo medžiagine padėtimi, pasirodžiusia toli nepavydėtina. M-me d'Avril iš savo pusės pranešė, kad Almos pareigos būsiančios tame, kad praleisti laiką su dviem jaunom mergaitėm ir mokinti jas vokiečių ir anglų kalbų. Į Almos paklausimą, ar bus iš jos reikalaujama, kad ji tvarkingai rėdytųsi, m-me d'Avril pasiskubino atsakyti, jog Alma galinti važiuoti tokiomis dra-

panomis, kokiomis dabar esti ir kad jos auklėtinės rėdoši kiekviena drapana ne daugiau dviejų trijų kartų ir dėlto atiduoda jas savo mokytojai.

—O-o!—pridėjo m-me d'Avril, — kaip tik pateksite jus vieton, pas jus drapanų bus perteklius! Ir kelionė taipgi jums nieko nekainuos. Jei mes susitaikysim, aš prašysiu jus būti pasirėngusią išvažiavimui laike trijų dienų.

Šaltumas, kurį šie ponai kalbėjo apie pinigų, josios turtingas apsi-taisymas ir briliantai į Alma padarė beveik virpantį įspūdį. Taip pat į jos tėvą, kuris amžinai su visa šeima rūpinosi pačiu reikalingiausiu.

—Taigi iki pasimatymo, iki penktadienio. Prašau jus būti lygiai aštuntą stotyje. Aha, prie progos, ar pas jus nėra atvaizdo. Aš labai norėčiau jį pasiųsti savo seserei.

Pasirodė, kad Alma nesenai fotografavosi ir prižadėjo kitą dieną prisiųsti. Paskui, jie labai viens kitu patenkinti, išsiskirstė.

Penktadienį tėvai nuvedė Alma stotin ir perdavė ją m-me d'Avril, kurią lydėjo jos tarnas negras ir tiedvi jaunosios mergaitės, kurias Alma ir kapitonas Bang matė "Paryžiuje." M-me Bang vyrui pastebėjo, jog jai ponios d'Avril veidas nepatinka.

—Nereikia žmones teisti sulig jų išvaizdos, — pastebėjo kapitonas. — Be to, juk Alma gyvens ne pas ją, o pas jos seserį. Nuvykus vieton ji mums rašys ir jei ten jai nepatiks, —ji greitai grįš namo.

II.

M-me d'Avril kartu su Alma užėmė I klasės atskirą coupė ir, kadan-gi buvo pavargusi, tuoj ėmė miegot. Greitai jos pavyzdį sekė ir Alma, tik užmigti negalėjo. Ji mintimi skrido tai mylimon šeimon, prie meilių ma-

žų seselių ir brolių, tai nežinomon, bet masinančion ateitin, iš kurios tikėjosi tiek sau laimės ir savo šeimai patenkinimo.

Kitą rytą jie atvažiavo Hambur-gan, kur stotyje prisiėjo laukti ištisą valandą. Tuo laiku, kaip jie gėrė kavą, pasirodė negras dviejų mergaičių lydimas, kurias Alma jau anksčiau matė. M-me d'Auril, pastebėjus Almos žvilgsnį, pasiskubino paaiškinti, kad jos tarnas, negras Tomi, gimimu iš Pietų Afrikos, ir kad jis dabar grįžta tėvynėn, kur veža į turtingą šeimyną dvi jaunas mergaites į mokytojų vietas. Paskui ji patarė Almai gerokai užkasti, kadangi jiems dar liko didelė kelionė ir nežinia, kur jiems teks papusryčiauti.

Kuomet salė nuo keleivių beveik patuštėjo, per duris įėjo mažas, storas, apskritus lyg kamuolys, vidutinių metų ponas. Jis vedėsi gražią aštuonių metų mergaitę. Pastebėjęs m-me d'Avril, apskritasis ponas priėjo prie jos ir tiesdamas jai ranką džiaugsmingai sušuko holandų kalba:

—Ar aš jus matau, senas drauge?

—Iš kur jūs ponas van Akli, kur jus Dievas nešioja?—iš savo pusės apsidžiaugė m-me d'Avril.

Vykstu iš Kilės tiesiog į Antverpeną. Leiskite pusryčiauti man ant jūsų skobnio.

—Žinoma!

Tuo laiku, kada apskritasis ponas užsakinėjo pusryčius, m-me d'Avril klausė Almos, ar ji žino kalbą, kuria jie kalbėjosi ir gavus neigiamą atsaką, nusikreipė savo kaimyno pusėn.

—Koks puikus kūdikis! Jūs apsi-vedėte?

—Ne,—atsakė jis juokdamasis,—tam pas mane nėra nė laiko nė noro.

Jaunutė—tūlo Prūsų jūros karininko dukrelė iš Kilės. Pas mane dabar savystovis darbas.

—Štai kaip! Sveikinu! Reiškia, daugiau jau netarnaujate pas Wybel'į ir Groll'į?

—Ne. Jau keletą metų. Pas mane dabar Antverpen garbingas savystovis užsiėmimas. Specialybė—vaikai nuo aštuonių iki dvylikos metų.

—Suprantu—linktelė galva gerb. ponai,—o ši jaunutė?...

—Iš Kilės. Skveruose ir soduose visuomet daug auklių su vaikais. Auklės greit eina į pažintį. Joms pasiūlai teatran, padarai mažą dovaną ir paskui pasiūlai tam tikrą sumą už kūdikį.

—Argi vaikai neverkia, kuomet juos vedama?

—O, suprantama, jei juos prievar-ta nuvesti, jie pakeltų tokį šauksmą, jog visą dalyką galėtų sugadinti. Bet to dėliai reikia būti akilu. Gi aš šio amato tinkamai išmokau. Pas mane kišeniai visuomet pilni šokolado ir saldainių, kurių pagalba greitai su jais užvedu draugystę. Kartą pasitikėjimas iššauktas—išpoškini kokią nors istoriją, toje prasmėje, kad tokioj tai vietoj laukia motina ar auklė ir kad jie juos sutiks ten pervežt ir t.t. A,—tai ištisas mokslas, užtikrinu jus.

—Ar šis darbas labai tinkamas? —paklausė m-me d'Avril.

—Ypatingai! Už jaunutes visą moka, ką užprašai. Kaip ilgai tokio-mis galima naudotis?

—Hm... kaip sakyti... kai kada keletą metų... Mano įstaiga Antver-pene kaip karts prieš kanalą. Jūs suprantate?

—Taip, taip... Ten pranyksta na-bašninkės nesukėlusios jokių paste-bėjusių.

—Taip, kai kurios stebėtinai greitai miršta,—kitos gi pasilaiko keletą metų... Kuomet jos tampa labiau tinkamesnės mano darbui, parduodu jas į uostus, į daug pigesnes įstaigas, kuriuos lanko svetimtaučiai jūreiviai... Štai koki dalykai! — nusi juokė jis linksmai. — Na, dabar gi paporykite ką nors apie save, Janette.

—Dabar aš m-me d'Avril,—paaiškino ji.

—Tai kaip.—Na, jūs, suprantama, taipgi apsiėmę savystoviais darbais?

—Gaila, ne. Dėliai to reikia kaptalo, kurį aš dar nesuskubau sužve-

joti. Aš vis dar pasiileku agentu. Bet dabar aš gaunu dideles pajamas, aukščiausius procentus, paruoštas keliones, pragyvenimą viešbučiuose. Dirbu dabar Bord'o namams Antverpene.

—Bord? Bet juk tai turtuolis. Aš girdėjau, kad pas jį niekuomet nebūna mažiau tūkstančio asmenų.

—O, taip. Jo dalyviai puikiam padėjime. Jis darbą paveldėjo iš motinos. Pas jį nuosavus laivas, kursuojas tarp rytų provincijų, Antverpeno ir Amerikos. Laivo kapitonas yra jo tikras brolis ir sąjungininkas darbe.
(Daugiau bus)

Kuopose ir Apskrityse

IS GARY, IND. SĄJUNGIEČIŲ GYVENIMO

Auksinis Jubiliejus

Gegužės 16 dieną šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko retos iškilmės: 61 kuopos sąjungietė Julija ir Antanas Neverdauskai, seni mūsų kolonijos gyventojai, šventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Jubiliatų intencija atlaikyta suma, per kurią abu priėmė šv. Komuniją, o klebonas suteikė palaiminimą.

J. ir A. Neverdauskai ta proga turėjo iškilingus pietus savo gražiam name. Pietuose dalyvavo vienuose duktė Teresa Mazena su šeima iš So. Chicago, brolis Boleslovas Talakauskas su žmona iš Indiana Harbor, Lopetų šeima iš Gary, klebonas kun. J. S. Martis ir daug vietos draugų.

Dovanos

Jubiliatams sudėta linkėjimų ir brangių dovanų. Ypatingą dėkingumą reiškia už aukso kryželį Lopetų šeimai ir labai brangų, auksu puoštą Jėzaus ir Marijos paveikslą, kurį dovanojo brolis ir brolienė Talakauskai.

J. ir A. Neverdauskai yra simpatingi ir susipratę žmonės. Abu kilę iš Kauno miesto. Rusų laikais A. Neverdauskas užėmė aukšto "čীনau-ninko" vietą Kaune. Vėliau abu atvyko į Ameriką, į Gary. Čia priklauso prie šv. Kazimiero parapijos, yra savininkai gražių didelių namų. Taip pat yra nariai vietos katalikų draugijų.

J. Neverdauskienė yra sąjungietė viena iš pirmųjų (turi No. 3 narystės). Prisirašė 1925 metais.

Jubiliatai puikiai išrodo. Yra stiprios sveikatos, pilni džiaugsmo ir energijos. Malonu juos sutikti, o

JULIA IR ANTANAS NEVERDAUSKAI

dar maloniau yra namuose dalyvauti

Vietinės kuopos sąjungietės linki Neverdauskams sveikatos ilgai džiaugtis šiuo jubiliejumi.

Mūsų ligoniai

Šiuo metu serga Mary Pukas. Jai padaryta operacija Mercy ligoninėje.

Mary Klimaitienė randasi Bilings ligoninėje, Chicagoje.

Operacija padaryta ir Onai Petraitienei, kuri dabar randasi namie, bet nesijaučia gerai, nors atsimaldavo.

Sirgo ir mūsų kuopos vicepirm. ir korespondentė Ant. Nenienė.

Visoms linkim sveikatos.

Sekmingas balius

Mūsų sąjungietės mėnuo atgal surengė sekmingą balių su programa, kuris davė pelno virš 80 dolerių. Balius buvo ruoštas Seserų naudai, jų namo ištaisymui.

Komisijoje pasidarbavo pirm. Mary Radis ir Elzbieta Valėknienė. Darbininkės buvo Ona Šimkus, Marijona Klimaitienė ir Joana Kaminskaitė.

Programą išpildė mūsų vaikučiai ir Dorothy J. Dancing School.

Detroitė.

Mūsų kuopos narės Vivija Kamin-skienė persikėlė į 54 kuopą, Detroit, o Mary Lipskienė taip pat dabar gyvena Detroitė pas sūnų. Žada išbūti visą vasarą.

Kariuomenė

Sajungiečių Zofijos Komitienės kuopos raštininkės sūnus Bernardas, kuopos išd. Onos Rakienės sūnus Justinas ir jos augintinis Edvardas Pranitis, Onos Pažerienės sūnus Alfonsas, P. Mališauskienės sūnus Joe, Mary Fidorchak sūnus John, Onos Petraitienės sūnus Pranciškus, Elzbietos Valėnienės augintinis Dan Blazavičius tarnauja kariuomenėje. J. Rukas yra kapitono laipsnyje.

Korespondentė.

METINIS PENNA. VALSTIJOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

Moterų Sajungos Penna. Valst. Apskritis metinis suvažiavimas įvyko Gegužės 16 dieną, šv. Vincento parap. svetainėje, Girardville, Pa.

Suvažiavimą atidarė apskrities pirmininkė J. Jurkevičienė pakviesdama maldą atkalbėt vietos kleboną kun. M. Daumantą, kuris ta proga ir nuoširdžiai pasveikino atsoves.

Mandatus peržiūrėt p a k v i e s t a Adelė Yesalavičienė iš Girardville, Pa.

Raštininkė J. Tamanauskienė padarė vardošaukį, iš kurio pasirodė kad suvažiavime dalyvauja sekančios atstovės:

31 kp., Minersville: O. Sartauskienė, M. Griškauskienė, O. Labutienė ir M. Šilkienė.

52 kp., Girardville: J. Kuligauskienė, P. Prancūkūnaitė, L. Peleskienė, O. Glinskienė, M. Greblauskienė, O. Glišienė, A. Yesalavičienė.

62 kp., Tamaqua: K. Spakauskienė.

59 kp., Shenandoah: O. Aidukonienė, O. Tacilauskienė, O. Novikienė, V. Novikiūtė ir O. Tunilienė.

Viso iš 4 kuopų dalyvavo 17 atstovių, 4 valdybos narės ir kelios viešnios.

Raštininkė perskaitė praėjusio suvažiavimo užrašus, kurie buvo vienbalsiai priimti.

Iždininkės raportas parodė, kad Apskr. ižde yra \$50.80.

Kuopų raportai:

52 kp., Girardville surengė "card party," kuri davė pelno kuopos išduj \$34.00.

62 kp., Tamaqua, surengė "card party," kuri davė pelno \$253. Pelnas paaukotas Nukryžiuotojo Jėzaus Vienuolynui, Elmhurst, Pa.

59 kp., Shenandoah, suruošė kortų vakarą parapijos naudai. Vakaras davė pelno \$274. Kuopos išduj surengė vakarą ir pelnė \$26.75. Paskyrė dovaną \$25 naujai įšventintam kunigui J. Gibui. Narės prisideda prie pardavimo bonų ir stamps; parapijoje jau yra parduota bonų už \$44,000.

31 kp., Minersville, leidžia laimėjimui kaldrą ir įsteigti R. Kryžiaus "surgical dressing" kursai. Be to, paskyrė dovaną \$25 naujam kunigui Bronislavui Radzevičiui.

Nutarta, kad visi raštai, kurie liečia kuopų reikalus, būtų kp. rašt. įduoti kp. pirmininkei peržiūrėti ir patikrinti. Tokiu būdu bus išvengta daug nesmagumų.

Nutarta pirkti boną Apskr. vardu ir įgaliota iždininkė tai atlikti. \$25 bonas, kuris buvo leistas laimėjimui, teko Wm. Bellis, Minersville, Pa.

Sekantiems metams apskrities valdyba užgirta ta pati, būtent:

Pirm. J. Jurkevičienė (59 kp.), vicepirm. P. Pranckūnaitė (52 kp.), rašt. J. Tamanauskienė (31 kp.), išd. K. Spakauskienė (62 kp.).

Sekantis suvažiavimas pakviestas į Minersville, Pa., Spalio mėnesį.

Dienotvarkei išsibaigus, Apskr. pirm. J. Jurkevičienė atkalbėjo madą ir susirinkimas baigtas.

Baigus susirinkimą 52 kp. atstovės pakvietė visas vakarienei.

MASPEITHO 30 KP. ŽINUTĖS

Sąjungietės nutarė prisidėti prie kitų draugijų, kurios rengė sesučių Pranciškiečių naudai bunko vakarą. Liepos 4 d. jos išvyko poilsio 6 savaitėms.

Kuopa nutarė parengimų nedaryti kol kraščiai praeis.

Morta Zamblauskienė, kuri buvo nusilaužus ranką, jau pasveiko. Ji dėkoja kp. pirmininkei ir visoms narėms, kurios ją lankė, suteikė dovanų ir užjautė ligoje.

☺☺

Sąjungietės Ap. ir Fr. Jočų jau antras žentas Jonas Wezvik išėjo karo tarnybon. Paliko 9 mėnesių sūnelį.

☺☺

Serga V. Baltrūnienė. Jai padaryta operacija Moroval Hospital, New York. Dabar gydos namie. Linkime mylimai narei greitai pasveikti.

☺☺

Petruliai gavo laišką nuo sūnaus Bernardo iš italų nelaisvės. Linkimas, kad gyvas ir prašo nesirūpinti juo.

☺☺

Sąjungietė V. Višnauskienė gavo laišką nuo sūnaus, kad pasveiko ir vėl pašauktas į tarnybą.

Antras sūnus Stasys Šiaurės Afrikoj.

Sąjungietės Galčių sūnus lakūnas, lankėsi pas tėvelius. Viešėjo dvi valandas.

Koresp. O. P.

ŠIS-TAS IŠ 54 KUOPOS

Detroit, Mich. — Birželio mėnesiui susirinkime išduotas raportas iš Motinos Dienos paminėjimo. Liko pelno net \$52.15. A. Balkienės skirta dovana narei, pardavusiai daugiausiai bilietų, teko A. Pilukienei. Valio, komisijai už gražų pasidarbavimą!

Taipgi perstatyta nauja narė Madasta Svetick. Priimta.

Birželio 19 d. sumanymu V. Marozienės ir A. Balkienės suruošta O. Kiuberienei ir jos vyrui 25 metų vedybinių gyvenimo "surprise party." Jubiliatams sudėta pluoštas linkėjimų ir dovanų. Susirinkusios pavaišintos ir linksmoj nuotaikoj praleido laiką.

Liepos 4 d. buvo tikroji sukakties diena, dėlto Kiuberiai užsipašė gimines ir artimus draugus pietums. Susirinkusieji jubilatus apdovanojo dovanomis ir linkėjo laimingai sulaukti auksinio jubiliejaus. Ilgiausių metų mūsų sąjungietei ir jos vyrui!

Birželio 6 d. sąjunigėčių A. Balkienės ir P. Medonienės sūnūs baigė Catholic Central High School. Sveikinam jaunuolius ir linkim pasisekimo atsiekti tai, ko jų širdis trokšta.

☺☺

Kaip visada, vasarai atėjus kurie gauna progos važiuoja šen ten atosogų. Šįmet mūsų kuopos pirmininkė liepos 1 išvyko į Canadą paviešėti pas savo sesutę. Linkime mus pirm. J. Medinienę gerai pasilsėti ir linksmai praleisti laiką, kad sugrįžus mūsų tarpan vėl galėtų energingai darbuotis.

M. M. K.

Tokios dabar išrodo Kanados Dionne's penketukės, kurių auklė —
dr. De Foe (užpakaly) neseniai mirė.

IŠ M. S. 57 KUOPOS VEIKIMO

Manchester, Conn. — Jau senai, kaip "Moterų Dirvoj" buvo rašyta apie Manchesterio sąjūgietes. Atrodo, kad jos miega. Bet taip nėra. Mes dirbame viena už kitos, kaip tos skruzdės.

Gražiai atšventėm Motinų Dieną. Neturėdamos lietuviško kunigo savo parapijoje, pasikvietėm iš Hartford'o

kun. Abramaitį išpažinties išklausti. Rytą 7:30 val. narės gėlėmis pasipuošusios su ženklais ėjo "in corpore" prie Dievo Stalo. Netik sąjūgietės, bet ir daugelis kitų lietuvių priėmė šv. Komuniją. Padarėm didelio įspūdžio airiams.

Vietos kunigas pasakė gražų pamokslą, pritaikintą tai dienai, kiekvienos širdy pažadindamas didesnę meilę.

Popiet 5 valandą surengėm vaka-

rienę Lietuvų svetainėj. Narės su-
nešė valgio, o kiek ko trūko, dapirk-
ta. Turėjom daug ir svečių. Malonūs
tokie parengimai. Jie duoda progos
vienom su kitomis susipažinti. Pas
mus nedaug lietuvių yra, bet visi
vienas kitą remia parengimuose. Už
tai ir mes tiek daug svečių turėjom.
Visi atsisveikindami dėkojo už ska-
nią vakarienę ir prašė daugiau pa-
našių surengti. Gražiai pasiviesėjom
ir kuopai nemažai pelno liko.

Stengsimės darbuotis ir toliau
rengdamos susiėjimus, nors "bingo
party" darysim, nes vis atneša kiek
pelno. Turime kp. veiklių narių, ku-
rios niekad nepailsta veikime. Tu-
rim darbsčią valdybą, dėlto visoms
smagu su ja darbuotis.

Korespondentė.

PAGERBĖ MOKSLĄ BAIGUSIĄ SEKRETORĘ

Hartford, Conn. — M. S., 17-toji
kuopa po mėnesinio susirinkimo,
Birželio 7 d., turėjo "surprise party"
pagerbti nut. raštininkę Eleną Ked-
ziūtę ir įteikė jai dovaną. Aš manau,
kad mūsų sąjungoj pirmutinė narė
baigė slaugės mokslus. Birželio 6 d.
buvo iškilmės katedroje, kur iš vys-
kupo rankų priėmė diplomą. Iškilmė-
se dalyvavo sąjungiečių. Už tai jos
tėveliai ir ji taria širdingiausį ačiū.

Visos narės džiaugiasi iš praeitos
Motinų Dienos. Nors taip sunkūs
laikai, bet vis tiek galėjo įvykdyt va-
karienę. Viskas praėjo labai gražioj
nuotaikoj. Narės, kaip tikros seserys
dalinosi mintimis. Programoj buvo
kalbų ir dainų, o paskui šokiai. Va-
karienę kuopai davė gražaus pelno.

Kaip aukščiau buvo minėta, V.
Tamašiūnienė užsikvietė nares į tal-
ką Raud. Kryžiui. Iš tikrųjų, buvo
ko ir nueiti. Gardžių lietuviškų val-

gių pagamino. Taip pat narės buvo
pakviestos Mikalonės tam pačiam
tikslui. Ir ji labai maloniai priėmė,
pavaišino. Ji buvo išvažiavus gyventi
į Brooklyn, N. Y. Dabar sugrįžo į
Hartford ir labai džiaugias savo se-
serimis sąjungietėmis.

Sąjungietės, kurios dirba Raud.
Kryžiui, gavo auksines sagutes už
pasižymėjimą savo darbuose.

Raudonojo Kryžiaus naudai pas
O. Medonienę buvo suruoštas paren-
gimas. Atsilankė gan daug narių,
kurios buvo maloniai priimtos ir pa-
vaišintos.

Koresp. A. Kedienė.

MINĖJO PENKIŲ METŲ SUKAKTĮ

Waterbury, Conn.—Birželio 20 d.
Moterų Sąjungos 43 kuopa minėjo
5 metų gyvavimo sukaktį. Tiesa,
mūsų sąjungietės, rodos, daug nesi-
garsina, bet veikime niekad nesus-
toja. Taigi Dievas davė sulaukti 5
metų gyvavimo sukakties. Sukak-
ties proga, užprašytos šv. Mišios 8
val. rytą, kurias atnašavo sąjungie-
čių dvasios vadas, kun. B. Gaurons-
kas. Jaunų mergaičių choras gra-
žiai giedojo laike šv. Mišių. Po pietų
įvyko draugiškas išvažiavimas pas
ponią Kriugelienę, nes jinai yra gera
sąjungietė, nesigailėjo savo gražios
vietos ir trūso, priėmė visas, kaip
savo seseris. 5 val. vakare įvyko va-
karienė. Visos sąjungietės ir sve-
čiai vaišinosi linksmai. Pirm. M. Di-
gimienė sveikino sąjungietes ir dėko-
jo už atsilankymą, ypatingai kun.
B. Gauronskiui už padarytą surpri-
žą, kuris pasakė labai gražią ir įdo-
mią kalbą, užgirdamas sąjungiečių
darbuotę. Taip gi pasakė ilgą kalbą
sena sąjungietė, Morta Zailskienė,

Anelė Kanapkienė, ir kitos sąjungietės.

Dalyvavo šios sąjungietės: Morta Zailskienė, Marijona Šambarienė, Ona Šmotienė, Izabelė Krugelienė, Izabelė Jankauskienė, Ivana Bukauskienė, Anelė Kanapkienė, Ona Tuskienė, Anastazija Kišonienė, Karolina Podorienė, Uršulė Morkienė, Uršulė Juškienė, Stasė Ramanauskienė, Amilė Augienė, Luiza Lunienė, Marcelė Digimienė. Viešnios ir svečiai: Marytė Kacekaitė, I. Sabienė, kun. B. Gauronskis, Juozas Podara, Jonas Kišonis, Alfonsas Podoras ir Petras Krugelis.

M. D.

SAJUNGIETĖS SŪNUS ŽUVO KARE

Linden, N. J.—Kaip visam pasauly, taip ir pas mus randasi liūdnumų. Kovo mėnesį sąjungietė V. Karpienė užprašė visas sąjungietes išklausti šv. Mišių, kurios buvo laikomos intencija jos žuvusio sūnaus karo fronte. V. Karpienė dėkinga visoms už dalyvavimą.

Motinos Dienoje užprašytos šv. Mišios narių intencija per kurias dauguma sąjungiečių ėjo prie šv. Komunijos. Gi bendrus pusryčius pagamino sąjungietė Ona Aitutienė. Pusryčiuose dalyvavo apie 40 sąjun-

giečių. Visos pavaišintos skaniais valgiais, už ką sąjungietės dėkingos O. Aitutienei ir jos pagalbininkėms. Visos skirstėmos patenkintos linkėdamos sveikatos vaišingai šeiminiškai.

Birželio 27 d., turėjome draugišką vakarėlį kuopos naudai. Dėka darbščios komisijos O. Aitutienės M. Irkevičienės ir Z. Marozienės gražiu pasidarbavimu kuopai pelno liko 30 dolerių. Valio 53 kuopa! A. T.

TRUMPAI IŠ 35 KUOPOS

C. Brooklyn, N. Y.—Šiuo laiku 35 kuopoje veikimas sumažėjo, tat mažai kas ir rašoma. Laukiam atvėsiant oro, tuomet ir vėl pradėsime gyviau veikti.

Mūsų kuopos raštininkė Oną Balsienę garnys apdovanojo dovana — gražiu sūneliu. Šia proga mūsų kuopos narės apdovanojo naujagimį dovanelėmis ir linki sveikam, linksmam augti, kad išaugęs sektų tėvų pavyzdį, nes abu Kazimieras ir Ona Balsiai yra dori pavyzdingi katalikai.

Tikimės ir linkim, kad mūsų raštininkė kiek paauginus savo sūnelį grįžtų ir vėl prie savo pareigų kaip finansų raštininkė.

Korespondentė.

Pažangioji Šeimininkė

VIŠTIENOS MĖSOS SALOTA

3 puodukai piaustytos virtos vištienos, 2 puodukai piaustyto salerų, 6 šaukštai prancūziško soso — "French dressing," pusė šaukštuko druskos. Mayonezo, salotų, paprikos žalių prikimštų alivelių ir prinokusių juodų alivelių.

Sumaišyti mėsą, saleras ir French dressingą, įstatyti į refrigeratorių ir palaikyti apie 40 minutų. Paskui įpiaustyti keletą alivelių, užpilti mayonezu, sumaišyti ir dėti ant salotų lapelių, aplink papuošti alivelėmis, kurių galelius padažyti į papriką. Arba šio mišinio galima pridėti

ī čielas tomeites, kurių pirma reikia vidurius atsargiai išgręžti. Dėti po vieną prikimštą tomeitę ant salotų lapų ir taip pat papuošti alivelėmis.

Veršienos Katlietai

2 svarai veršienos mėsos—steiko, 3 šaukštai sviesto, truputį pipirų ir puoduką smulkiai piauštytų svogūnų, trečdalį puoduko rugščios smetonos ir druskos. Supiaustyti mėsa kaip katlietams, kad būtų vieno colio storio, paberti druska, pipirais ir pavolioti miltuose. Pakepinti karštame švieste, kad abi pusi gražiai apgeltonuotų, kartu pakepinti svogūnus, paskui užpilti rugščią smetoną ir uždengus virinti ant labai lengvos ugnies apie 50 minutų.

Užkepintos bulvės

Bulvės tinka prie bile mėsos. Kad jas pagaminus kitaip, pamėginkit šį būdą: Išvirus bulves sutrinti—sugrūsti į košę, kad tos košės būtų 4 puodukai, 2 kiaušinio tryniai ir 2 baltymai, 2 šaukštai pieno, šaukštas sviesto ir druskos sulig skonio. Viską gerai sumaišyti tik kiaušinių baltymų išplaktą putą sudėti ant galo. Dabar smarkiai viską išplakus didele šaukštu semti ir krūvelėmis sudėstyti į gerai ištaukuotą blekę. Įstatyti į pečių ir kai bulvės pakils ir gražiai apgeltonuos, gražiai su lopetele imti nuo blekos ir apdėti pusbliūdį, kuriame vidury sudėta mėsa.

Burokėliai su krienais

Išvirti mažų raudonų burokėlių, kai prauš, supiaustyti plonomis riekutėmis, dėti eilėmis į stiklinį indą eilėmis vis apibarstant trintais krienais. Paskui užpilti pavirintu uk-

susu į kurį reikia įdėti kiek cukraus ir druskos. Pastatyti į šaltą vietą ir po kiek laiko galima vartoti prie mėsos bei žuvies.

Salotos prie bile šaltos mėsos ar žuvies

Nulupus žalią agurką, supiaustyti ritinėliais, taip pat supiaustyti vieną tomeitę ir vieną didelį baltą svogūną. Į du trečdaliu puoduko rugščios smetonos įpilti šaukštą uksuso, 2 šaukštus krienų, druskos ir cukraus sulig skonio. Gerai viską sumaišyti su daržovėmis, duoti į stalą prie šaltos mėsos, bei žuvies.

Legumina iš makaronų

Galima pasidaryti namie iš vieno kiaušinio makaronų arba vartoti pirkinių platesnėmis juostelėmis. Išvirinti makaronus sūdytam vandeny, nusunkti ir lai gerai nuvarva. Paskui įplakti į juos 3 kiaušinių trynius, įberti saują nuplautų razinkų. Išplakti 3-jų kiaušinių baltymus pamažu įmaišyti į makaronus. Išsviestuoti gerai kepimui bliūdą, sudėti makaronus ir įstatyti į karštą pečių valandai laiko. Išdėjus į pusbliūdį galima apiberti cukrumi. Vieton makaronų galima vartoti ir virtus ryžius.

Žalių daržovių mišrainė vasarai

Gerai nuplauti jaunų salotų. Supiaustyti kelis šviežius agurkus. Pridėti smulkiai supiaustytų krapų, truputį svogūnų laiškų, vieną kapotą kietai virtą kiaušinį, druskos ir, jei turima, supiaustytų tomeičių. Ant jų užpilti smetonos, sumaišyti ir tuojau duoti į stalą. Tinka prie mėsos. Galima valgyti ir vieną su duona.

Naudinga Žinoti

Norint sušildyti lėkštes, nereikia jų kišti į pečių, bet į karštą vandenį. Pečiaus šiluma kenkia porcelenui.

Jei naujai nuvarnišiuotas langų ar durų medis bus nupališuotas (nuvaksuotas), jis bus lengviau valyti ir visuomet gražiau atrodys.

Šviežios žuvies niekuomet nereikia palikti vandeny, jei vanduo nėra pasūdytas. Būdamą ilgai prėskam vandenį žuvis netenka skonio.

Atlikus prosijimo darbą, reikia lentą uždengti švairiu audeklu. Tokiu būdu ji neapdulkės ir nesuteps drabužio, kai sekantį sykį priseis prosyti.

Jei nikeliniai indai nėra perdaug aprūdiję, juos galima nuvalyti skuduru pamirkytu į actą (vinigar) ir gerokai apibarstyti druska.

Dažant (pentuojant) kėdes, arba bet kokį mažą rakandą, daiktą reikia pastatyti atžagariai — ragožium ir dažyti vien apačią. Kai išdžiūs, apversti ir dažyti viršų.

Langams pakelti ir nuleisti virvutės (window cord) reikia bent du sykius į metus ištrinti skuduru pamirkytu Linseed oil. Virvutės du sykį ilgiau išsilaikys nesupūvusios.

Perdaug purvais suteptą kaurą (karpetą) galima valyti paprastu būdu. Paimti neperaštrų šepetį ir pamirkus į vandenį šluoti. Pašlavus šepetį išplauti ir vėl šluoti suteptą vietą. Taip pakartoti keletą kartų, kol kauras palieka švarus.

French dressing visuomet reikia laikyti stiklinėje (džiare) ir šaldytuve (refrigerator). Tokiu būdu jis ilgiau išsilaikys ir nepames savo skonio. Prieš vartosiant reikia gerokai pakratyti.

Dažant (pentuojant) metalinius daiktus, visuomet pirmiausiai reikia daiktai gerai muiluotu vandeniu nuplauti. Tokiu būdu nudažytas daiktas gražiau atrodys.

Griaustiniui pritrenkus, daryti dirbtiną kvėpavimą ir trinti odą. Jei kvėpuoja, apipilti kūną šaltu vandeniu, arba suvynioti į šlapias pakloides.

Prieš pilsiant žemės į dėžutę gėlėms auginti, reikia dėžę iš vidaus kalkėmis išbaltinti. Tas apsaugos gėles nuo įvairių vabalų.

Bet kuriuo metų laikotarpiu pasitaiko susitrenkti. Taip atsitikus, veidas greit parausta. Gydant reikia tuoju atsegioti drabužiai ir paguldyti taip, kad galva aukštai gulėtų. Ant galvos dėti šaltus kompresus, arba ledo. Jei ligonis negali kvėpuoti, dūsta, tai reikia švairiu skudurėliu liežuvis ištraukti ir kiek palaikyti.

Valgiui pridedus, kad jį dar būtų galima valgyti, reikia tuoju nuimti puodą nuo ugnies, visą valgį išpilti į kitą švarų puodą. Pilant žiūrėti, kad pridedęs valgis nepatektų. Pasukui tą puodą įstatyti kelioms minutėms į šaltą vandenį įdėti truputį cukraus ir po to parengti valgį, kaip visuomet. Gi pridedusį puodą pripilti vandens, įdėti sodos ir palaikyti 24 valandas bus galima be vargo išplauti.